

Lukijalle

Exponentiaalinen muutos. Se lienee lyhin ilmaisu kuvaamaan kehityksen nopeutta, mikä on tapahtunut elämäni aikana. Vain kuudenkymmenen vuoden aikana jotkut asiat ovat muuttuneet niin paljon, että entisestä ei ole oikein mitään jäljellä, kuten isäni ammatissa maanviljelyssä. Maanviljelyä toki vielä harjoitetaan, mutta maanviljelijöitä on enää vain murto-osa siitä määrästä mitä vielä 60-luvun alussa. Varsinkin työ ja menetelmät ovat muuttuneet täysin - siihen aikaan maatyöt tehtiin hevosella, nyt kaikki on pitkälle koneistettu ja automatisoitu.

Suomen tietokoneistuminen on tapahtunut melkein täsmälleen elinkaareni aikana: Suomen ensimmäinen tietokone ESKO tuli käyttöön 1960. Syntymävuoteni 1963 tietokoneita oli Suomessa suurin piirtein sama määrä kuin nykyisin keskiverto perheessä. Täytyy muistaa, että tietokoneen laajemmassa merkityksessä nykyisin tietokoneita on kaikkialla: jääkaappi, leivänpaahdin, liesi, mikroaaltouuni, radio, valvontakamera, murtohälytin, televisio ja näyttö ovat tietokoneita, puhumattakaan läppäreistä, tableteista, kelloista tai varsinkin kännyköistä. Erona vain on muun muassa se, että nykyään rannekellossa on enemmän laskentatehoa kuin 1960-luvun ESKO:ssa.

Tänään pelätään tekoälyn vievän ihmisiltä työpaikat, minun lapsuudessani siunailtiin voivuoren kokoa. Maatalous tuotti liikaa voita, mikä toi tietysti viljelijälle paineita ammatin jatkuvuudesta ja varsinkin sen kannattavuudesta.

Minun nuoruudessani oli tavallista, että mentiin naapuriin, sukulaisiin tai kaverin luo ennalta ilmoittamatta. Nykyisin nuoret eivät enää uskalla edes soittaa puhelimella, vaan kaikki kommunikaatio hoidetaan chattaillen. Toisaalta silloin ei nuorena osattu sanaakaan ulkomaan kieliä, nyt jo alakouluikäiset pelaavat nettipelejä ulkomaisten ystävien kanssa puhuen sujuvasti englantia.

Olen omista lapsistani huomannut, miten vähän he tietävät millaista elämä oli 1960-luvulla. Ymmärrettävästi on vaikea kuvitella isän kulkeneen 3-vuotiaana talvipakkasella pimeässä mörköjä peläten ulkokuuussiin asioille, kun itse ei sellaista ole kokenut. Ennen oli ihan tavallista pienestä pitäen osallistua talon töihin jokaisena vuoden päivänä. Nykyisin kodissa ei ole sellaista määrää

tekemistä ja toiseksi kun ei ole tottunut tekemään mitään, pienikin ponnistus tai vaiva tuntuu ylimaallisen suurelta.

Olen ollut yli 35 vuotta elämästäni yrittäjä. Siitä kolmekymmentäyksi vuotta ICT-alalla antaen sieluni ja sydämeni kommunikaatiolle. Se on niin pitkä aika, että mitta tuli täyteen, eikä suotta. Oli aika keksiä jotain muuta. Olen aina pitänyt oluesta. Siispä panimoyrittäjäksi, mikäs sen mukavampaa! Oluen tekemisessä suuria muutoksia ei ole tapahtunut. Olutta tehtiin 1960-luvulla ihan samoin periaattein kuin nykyisinkin. Haastetta kuitenkin riittää. Oluen valmistus, on vähän kuin ruuanlaittoa – kaksi eri kokkia tekee aivan eri makuista ruokaa, vaikka raaka-aineet ovat täysin samat. Reseptien määrä molemmissa on myös loputon, aina voi keksi uusia variaatioita. Toisaalta mikä erityisesti pienpanimoille tuottaa tuskaa, on tasalaatuisuuden saavuttaminen. Kun on keksitty hyvä resepti ja on tehty täydellinen tuotantoerä, pitäisi se vielä pystyä toistamaan samanlaisena, kerrasta ja vuodesta toiseen. Se on helpommin sanottu kuin tehty.

Moni nuori miettii tänäkin päivänä olisiko mahdollisuutta tai järkeä ryhtyä yrittäjäksi. Yritän kokemusteni pohjalta auttaa tulevia yrittäjiä olemaan ainakaan tekemättä niitä samoja virheitä mitä itse tein. Toisaalta kun onnistumisiakin tuli, aika paljonkin, voisi niistäkin ehkäpä saada jotakin oppia, mikä voisi olla omalle uralle hyödyksi.

Olen kirjoittanut tämän kirjan puhtaasti omiin muisti- ja mielikuviini perustuen. En ole pyrkinyt laajemmin analysoimaan muuttuvaa maailmaa ympärilläni, vaikka muutos tietysti koko ajan heijastuu tekemisiini. Olen antanut omien mielialojen vaihteluiden tulla reilusti näkyviin tekstissä. Sitähän yrittäminen ja elämä ylipäättensä on - tunteiden vuoristorataa. Ympärilläni olevien ihmisten, läheistenkin, tarkemman kuvaamisen ja analysoinnin olen tarkoituksella jättänyt tekemättä. Tarinaan kuuluvien ihmisen luonteen tai käyttäytymisen ruotiminen voisi viedä liikaa huomiota pois itse tarinasta: mitä oikein tapahtui ja miten sen itse muistan.